

Szkolny Program Profilaktyki

**Gimnazjum nr 11
im. A. Mickiewicza
w Katowicach**

Rok szkolny 2015/2016

Spis treści:

1. Wstęp
2. Podstawa prawna
3. Program Profilaktyki a działalność edukacyjna szkoły
4. Diagnoza stanu wyjściowego
5. Cele Szkolnego Programu Profilaktyki
6. Podstawowe zadania Szkolnego Programu Profilaktyki
7. Struktura i treści Szkolnego Programu Profilaktyki

1. Wstęp

Profilaktyka rozumiana jest jako proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka (wg Z.B. Gaś, 2001). Realizowana jest między innymi na gruncie szkolnym we współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Szkoła jest miejscem działalności zadaniowej uczniów i może wyzwalać trudności młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności na siebie i innych. Jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej. Wypełnia znaczną część aktywnego życia młodzieży. Jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej wartości. Z perspektywy rodziców szkoła jest terenem weryfikacji oczekiwań związanych z własnym dzieckiem.

Działania profilaktyczne stanowią wyspecjalizowaną część działań wychowawczych zawartych w szkolnym programie wychowawczym.

Treści Szkolnego Programu Profilaktyki wynikają ze szkolnego programu nauczania. Program Profilaktyki Szkoły jest skorelowany z podstawowymi dokumentami wyznaczającymi zakres działań edukacyjno-dydaktyczno-wychowawczych.

Program Profilaktyki w Gimnazjum nr 11 im. A. Mickiewicza w Katowicach jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, wymagania rodziców oraz potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska.

Profilaktyka jest ochroną człowieka przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. Szkoła realizuje profilaktykę pierwszorzędową skierowaną do grup niskiego ryzyka. Profilaktyka pierwszorzędowa prowadzona jest na kilku poziomach:

- a. **Informacyjny** - przekazywanie informacji na temat zachowań ryzykownych; działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą do redukcji zachowań.
- b. **Edukacyjny** - te działania dostarczają wiedzy i umiejętności niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniami, stresem.
- c. **Działalności alternatywnej** - te działania stwarzają możliwości realizowania ważnych potrzeb młodzieży poprzez pozytywną działalność np. sport, działalność artystyczną, społeczną, koła zainteresowań.

2. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o Prawach dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.

Krajowe Programy:

1. Rządowy Program na lata 2014 - 2016 "Bezpieczna i przyjazna szkoła"
2. Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród dzieci i Młodzieży przyjęty przez Radę Ministrów 13 stycznia 2004r.
3. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
4. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
6. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Z 2002r. Nr 11, poz.109).
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003r. Nr 24, poz. 198)
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz.55)

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz. 226).
2. Rozporządzenie MENiS z dnia 23 grudnia 2008r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 12 sierpnia 2002r. w sprawie nauczania treści wiedzy o życiu seksualnym, określonych w podstawie programowej jako zajęcia edukacyjne: „wychowanie do życia w rodzinie”.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
5. Statut Gimnazjum nr 11 w Katowicach.

3. Program Profilaktyki a działalność edukacyjna szkoły

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

1. Szkolny zestaw programów nauczania, który obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego.
2. Program wychowawczy szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli.
3. **Program profilaktyki** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą wspólną całość. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

W preambule do nowej podstawy programowej akcentuje się wyraźnie rolę szkoły w edukacji zdrowotnej, która realizowana jest przez nauczycieli wielu przedmiotów. Celem edukacji zdrowotnej jest kształtowanie u uczniów umiejętności dbania o zdrowie własne i innych ludzi, i tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

W okresie nauki w szkole kształtują się zachowania zdrowotne:

- prozdrowotne - zasoby (kapitał) dla zdrowia,
- antyzdrowotne - ryzyko dla zdrowia, większość problemów zdrowotnych młodych ludzi jest związana z zachowaniami zdrowotnymi.

Istotą edukacji zdrowotnej i profilaktyki jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale też kształtowanie:

- właściwych postaw wobec zdrowia,
- umiejętności życiowych umożliwiających uczniom (teraz i w przyszłości) dokonywanie wyborów sprzyjających zdrowiu oraz podejmowaniu działań na rzecz zdrowia własnego, innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska,
- wzmocnienie psychospołecznych czynników chroniących oraz podejmowanie działań polegających na osłabianiu czynników ryzyka w zakresie zachowań problemowych młodzieży.

Umiejętności życiowe (psychospołeczne) sprzyjają pozytywnym zachowaniom przystosowawczym, dzięki którym możemy sobie radzić z zadaniami i wyzwaniami codziennego życia.

Umiejętności uwzględnione w nowej podstawie programowej:

- pozytywne myślenie, budowanie poczucia własnej wartości, wiary w siebie,
- podejmowanie decyzji,
- utrzymywanie dobrych relacji z innymi, dawanie i przyjmowanie wsparcia,
- rozwiązywanie problemów,
- gospodarowanie czasem,
- radzenie sobie z presją, krytyką, negatywnymi emocjami, stresem.

4. Diagnoza uwarunkowań zachowań problemowych wśród uczniów. Analiza wyników badań

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18. sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii w Szkolnym Programie Profilaktyki należy zwrócić szczególną uwagę na **podniesienie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w oparciu o przeprowadzoną diagnozę i szeroką współpracę środowiska szkolnego i pozaszkolnego**. Tworzenie Programu Profilaktyki Szkoły wymaga zatem określenia uwarunkowań zachowań problemowych wśród młodzieży gimnazjalnej i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań.

Zgodnie z powyższymi założeniami podstawowym celem badań była ocena uwarunkowań (czynników ryzyka i czynników chroniących) w zakresie zachowań problemowych wśród uczniów gimnazjum. W obrębie uwarunkowań zachowań problemowych młodzieży wyróżniono cztery kategorie psychospołecznych czynników chroniących i czynników ryzyka:

- wpływy środowiska rówieśniczego,
- wpływy środowiska rodzinnego (rodziców, rodzeństwa i innych osób znaczących),
- wpływy środowiska szkolnego i miejsca zamieszkania,
- indywidualne czynniki chroniące i czynniki ryzyka (cechy, przekonania).

Zastosowana klasyfikacja czynników ryzyka i chroniących wywodzi się z ekologicznego modelu środowiska rozwoju człowieka, uwypuklającego wzajemny związek między rozwojem człowieka a cechami jego otoczenia społecznego, i była z powodzeniem stosowana we wcześniejszych, przekrojowych badaniach na grupie młodzieży gimnazjalnej w polskiej populacji (Ostaszewski, Rustecka-Krawczyk, Wójcik, 2009). W przeprowadzonym badaniu uwzględniono również czynniki ryzyka i chroniące najczęściej wskazywane w najnowszych badaniach empirycznych poświęconych analizie uwarunkowań zachowań problemowych młodzieży (Okulicz-Kozaryn, Bobrowski, 2008).

Badania przeprowadzono w pierwszym semestrze roku szkolnego 2015/2016 w grudniu 2015r. oraz styczniu 2016r. Dane zebrano za pomocą anonimowej ankiety ewaluacyjnej. Zastosowano zmodyfikowaną wersję polskiej adaptacji ankiety dotyczącej uwarunkowań zachowań problemowych wśród młodzieży gimnazjalnej autorstwa Ostaszewskiego i in. (2009). Zdecydowana większość zastosowanych pytań badawczych zawierała kilkupunktowe skale odpowiedzi. Trzy, odrębne wersje ankiety zostały rozdystrybuowane wśród uczniów gimnazjum, ich rodziców oraz nauczycieli. Grupa badawcza obejmowała łącznie 223 osoby, w tym 23 nauczycieli i pracowników obsługi, 73 rodziców i opiekunów uczniów gimnazjum oraz 127 uczniów.

Obok zastosowanych w badaniach ankiet, wiele informacji dotyczących uczniów uzyskano w rozmowach indywidualnych prowadzonych przez pedagoga i psychologa z uczniami, nauczycielami, rodzicami; również w oparciu o przeprowadzone wywiady środowiskowe. Cennym źródłem wiedzy w tym zakresie okazała się analiza dokumentacji szkolnej oraz obserwacja zachowań uczniów w sytuacjach szkolnych.

Analiza wyników badań

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań zachowań problemowych uczniów gimnazjum. W przeprowadzonych analizach poszukiwano odpowiedzi na pytanie o zakres rozpowszechnienia poszczególnych czynników ryzyka oraz czynników chroniących wśród uczniów gimnazjum oraz ich znaczenie dla powstawania zachowań problemowych wśród młodzieży.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano identyfikacji dominujących czynników ryzyka i czynników chroniących w zakresie problemowych zachowań młodzieży.

1. Dominujące czynniki ryzyka:

- przynależność do grupy rówieśniczej, w której normą są zachowania dysfunkcyjne oraz akceptacja picia alkoholu, palenia papierosów i zażywania narkotyków oraz dopalaczy przez młodzież,
- picie alkoholu przez bliskich kolegów/koleżanki,
- przebywanie w środowisku młodzieżowym, w którym używało się narkotyków i/lub dopalaczy,
- konflikty wśród domowników (w tym związane z pićem alkoholu przez rodziców),
- upijanie się przez znajomych z miejsca zamieszkania,
- częste spędzanie czasu poza domem,
- bierne sposoby spędzania wolnego czasu (w tym nadmierne granie w gry komputerowe i korzystanie z portali społecznościowych),
- ograniczony czas przeznaczony na naukę szkolną,
- wczesny wiek inicjacji nikotynowej i alkoholowej.

2. Dominujące czynniki chroniące:

- dobry kontakt/wsparcie emocjonalne ze strony rodziców/opiekunów/innych znaczących osób dorosłych,
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą,
- pozytywna postawa wobec szkoły/nauki,
- subiektywne przekonania dotyczące znaczenia nauki dla osiągnięcia celów życiowych,
- subiektywne normy przeciwne picciu alkoholu, paleniu papierosów i zażywaniu narkotyków oraz dopalaczy,
- konstruktywne zainteresowania.

5.Cele Szkolnego Programu Profilaktyki

Ogólnym celem programu jest zwiększenie ilości i jakości oddziaływań profilaktycznych w szkole, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia i redukcji antyspołecznych zachowań młodzieży.

Cele szczegółowe:

- Kształcenie postaw prozdrowotnych (profilaktyka uzależnień, zdrowia, suicydalna).
- Promowanie zdrowego stylu życia, uświadomienie znaczenia czynnego wypoczynku.
- Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
- Wzmacnianie u uczniów postaw pożądanych społecznie i akceptowanych powszechnie zachowań.
- Ograniczanie zachowań agresywnych wśród uczniów i wzmacnianie zachowań pozytywnych.
- Stwarzanie warunków bezpiecznego rozwoju i funkcjonowania w szkole i poza nią.
- Nauka rozwiązywania konfliktów bez użycia siły.
- Zapobieganie ryzyka wystąpienia uzależnień od środków psychoaktywnych wśród młodzieży, kształtowanie postawy asertywnej i odpowiedzialnych wyborów.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze zmieniającą się rzeczywistością oraz niepokojami i trudnościami okresu dojrzewania, związanymi między innymi z zaburzeniami odżywiania, samookaleczaniem i tendencjami suicydalnymi.
- Wzmacnianie czynników chroniących w celu kompensowania trudnych do usunięcia negatywnych wpływów środowiska społecznego, np. zaniedbań środowiska rodzinnego, negatywnych wpływów rówieśników lub osób dorosłych.

6. Podstawowe zadania Szkolnego Programu Profilaktyki

1. Organizowanie systematycznych działań profilaktyczno – edukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli
2. Organizowanie spotkań wychowawczych z rodzicami (problemowych, tematycznych), indywidualnych w ramach konsultacji oraz grupowych w formie zebrań
3. Organizowanie w szkole imprez tematycznych (happeningi, konkursy, przedstawienia, debaty wewnętrzne)
4. Stworzenie przyjaznego klimatu (dobra komunikacja, osobowe relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia młodzieży, szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach) sprzyjającego procesowi dydaktycznemu i wychowawczemu
5. Nauczyciele stanowiący pozytywne wzorce (utrzymujący pozytywne relacje koleżeńskie w gronie pedagogicznym, oparte na współpracy, wzajemnym szacunku i tolerancji, negujący otwarcie i jednomyślnie uzależnienia, zachowania aspołeczne i agresywne, a także brak obowiązkowości)
6. Kształtowanie systemu wartości uczniów – czerpanie z wzorców osobowych
7. Nabycie umiejętności prospołecznych
8. Wypracowanie procedur szkolnych wobec palenia, picia alkoholu i odurzania się narkotykami oraz konsekwentne ich wdrażanie (jasne określenie wymagań co do zachowań uczniów oraz reakcji szkoły na zachowania nieprawidłowe, informowanie o tym uczniów i rodziców)
9. Tworzenie warunków do wchodzenia w sytuacje prospołeczne i nagradzanie pozytywnych zachowań
10. Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych przez nauczycieli
11. Pomoc uczniom mającym problemy w nauce
12. Wczesne rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do psychologa, pedagoga
13. Kierowanie uczniów zagrożonych (w porozumieniu z rodzicami) do instytucji udzielającej porad specjalistycznych
14. Udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą
15. Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych
16. Współpraca z instytucjami uprawnionymi do pomocy w szkole w realizowaniu szkolnej profilaktyki
17. Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu (oferta zajęć pozalekcyjnych, zajęcia rekreacyjno – sportowe, wycieczki)
18. Promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi
19. Włączenie się samorządu uczniowskiego do konkretnych działań (uczniowie mają prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw, a także poczucia odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku)

Dodatkowo w oparciu o wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w pierwszym semestrze roku szkolnego 2015/2016 wysunięto następujące wnioski i rekomendacje:

1. **Oferowanie na terenie szkoły alternatywnych możliwości spędzania czasu wolnego:**
 - poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
 - organizacja imprez na terenie szkoły i wyjść poza teren szkoły, w których uczestniczyć będzie szersze grono uczniów.
2. **Intensyfikacja współpracy z lokalnym środowiskiem** (np. instytucjami kulturalnymi) w celu minimalizowania negatywnych oddziaływań środowiska rówieśniczego.
3. **Wzmacnianie pozytywnego stosunku uczniów do nauczycieli** - wzmacnianie wizerunku nauczyciela jako osoby kompetentnej w swojej dziedzinie, wspierającej i jednocześnie otwartej na potrzeby uczniów.
4. **Wspieranie konstruktywnych grup młodzieżowych**, np. klubów turystycznych i sportowych, grup artystycznych, klubów komputerowców, w których dzieją się interesujące rzeczy i jest atrakcyjne towarzystwo rówieśników.
5. **Edukacja normatywna i uczenie kompetencji społecznych:**
 - kształtowanie postaw i norm przeciwnych picia alkoholu, paleniu tytoniu i używaniu narkotyków oraz dopalaczy,
 - wzmacnianie asertywności, poczucia własnej wartości, poczucia własnej skuteczności, umiejętności rozwiązywania problemów życiowych, postawy prospołecznej.
6. **Współpraca z rodzicami i opiekunami:**
 - uwrażliwienie rodziców uczniów na potrzeby młodego człowieka związane z przynależnością do grupy i akceptacją ze strony rówieśników,
 - przekazanie informacji na temat zagrożeń, jakie mogą pojawić się w środowisku rówieśniczym,
 - wzmacnianie postawy większego zainteresowania pozaszkolnymi aktywnościami gimnazjalistów,
 - budowanie umiejętności rejestrowania i reagowania na sygnały świadczące o używaniu substancji psychoaktywnych przez dziecko i/lub jego przyjaciół/kolegów.
7. **Korzystanie z rekomendowanych przez MEN, PARPA oraz inne instytucje pomocowe i oświatowe programów profilaktycznych.**
8. **Pomoc i wsparcie dla uczniów**, którzy przejawiają specyficzne problemy związane z wagarowaniem, nadużywaniem substancji psychoaktywnych, a także doświadczających trudności w środowisku rodzinnym oraz problemów związanych z nawiązywaniem relacji interpersonalnych - proponowanie specjalnych form pomocy lub wczesnej interwencji, tj. wsparcie wychowawcy w pokonywaniu trudności życiowych ucznia, a także opieka pedagoga lub psychologa szkolnego.
9. **Oferowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz zajęć ukierunkowanych na wyrównywanie deficytów** dla uczniów mających trudności w nauce.

7. Struktura i treści programu profilaktyki

Obszar: Naruszenia dyscypliny szkolnej

Działania	Kto podejmuje działania?	Kiedy?
absencja na zajęciach/wagary/spóźnienia/ucieczki z lekcji		
1. Szkolny Program Przeciwdziałania Wagarom	wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog, zespół ds. profilaktyki, zespół wychowawczy	przez cały rok szkolny
2. Nagradzanie wysokiej frekwencji	wychowawcy klas	przez cały rok szkolny
3. Stały kontakt z rodzicami uczniów opuszczających nadmiernie zajęcia lekcyjne	wychowawcy klas	przez cały rok szkolny
4. Utrzymywanie właściwej atmosfery na zajęciach lekcyjnych sprzyjającej przyswajaniu wiedzy	nauczyciele	przez cały rok szkolny
5. Stosowanie aktywnych metod nauczania, prowadzenie zajęć w sposób ciekawy i twórczy z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjnych.	nauczyciele	przez cały rok szkolny
6. Informowanie Sądu Rodzinnego, Policji, Straży Miejskiej o absencji uczniów	psycholog/pedagog/wychowawcy	w zależności od potrzeb
7. Upowszechnianie zasad zachowania bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą podczas zajęć lekcyjnych i godzin dyspozycyjnych	wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	cały rok szkolny
8. Informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach	nauczyciele, rzecznik praw ucznia, psycholog, zespół wychowawczy	cały rok szkolny
9. Systematyczne monitorowanie przestrzegania praw dziecka i ucznia w szkole	rzecznik praw ucznia, Dyrektor	cały rok szkolny

Niskie potrzeby edukacyjne

1. Dostrzeganie zasobów i talentów uczniów , a także słabych stron i trudności w nauce uczniów	nauczyciele, psycholog, pedagog/PPP/SPP/	przez cały rok szkolny
2. Organizowanie zajęć dodatkowych – wyrównujących szanse edukacyjne uczniów słabszych	nauczyciele	przez cały rok szkolny
3. Kierowanie uczniów na badania psychopedagogiczne do poradni psychologiczno-pedagogicznej	psycholog/pedagog	w zależności od potrzeb
4. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do zdolności i umiejętności uczniów posiadających opinie PPP	nauczyciele	przez cały rok szkolny
5. Organizowanie zajęć dodatkowych rozwijających zdolności uczniów.	nauczyciele	przez cały rok szkolny
6. Nagradzanie aktywności i osiągnięć uczniów, także tych o słabszych możliwościach intelektualnych- uczeń ma mieć poczucie, że osiągnął sukces (nagradzanie pracy i wytrwałości)	nauczyciele	przez cały rok szkolny
7. Organizowanie rywalizacji klasowej „Klasa z klasą”	nauczyciele, samorząd szkolny	przez cały rok szkolny
8. Organizowanie konkursów przedmiotowych na terenie szkoły i motywowanie uczniów do udziału w konkursach międzyszkolnych	nauczyciele	przez cały rok szkolny
9. Organizacja uroczystości Laury Wiedzy i Talentu	nauczyciele	drugi semestr roku szkolnego

słabe zainteresowanie młodzieży celami i zadaniami stojącymi przed szkołą, bycie odpowiedzialnym za wyniki jej pracy		
1. Motywowanie i nagradzanie uczniów biorących udział w organizacji imprez i uroczystości szkolnych	nauczyciele	przez cały rok szkolny
2. Motywowanie uczniów do aktywnej pracy w samorządach klasowych i szkolnym	nauczyciele	przez cały rok szkolny
nie przestrzeganie norm postępowania w stosunku do kolegów, nauczycieli i pracowników szkoły		
1. Systematyczne i sprawiedliwe ocenianie zachowania uczniów wobec kolegów, nauczycieli, pracowników szkoły-wpisy w zeszytach obserwacji	nauczyciele	przez cały rok szkolny
2. Nagradzanie pozytywnych wzorców postępowania	wychowawcy, zespół wychowawczy	przez cały rok szkolny
3. Karanie uczniów łamiących normy postępowania.	wychowawcy, zespół wychowawczy	przez cały rok szkolny
4. Natychmiastowe informowanie rodziców o negatywnym zachowaniu ucznia	wychowawcy	w zależności od potrzeb
5. Informowanie Policji, Sądu Rodzinnego o uczniach stale łamiących normy postępowania	pedagog, psycholog	w zależności od potrzeb
6. Prowadzenie zajęć wychowawczych z uczniami o charakterze informacyjnym dotyczącym zachowań społecznie akceptowanych	wychowawcy, psycholog, pedagog, specjaliści zewnątrzni	w zależności od potrzeb

Obszar: Patologia w środowisku uczniowskim – uzależnienia od środków odurzających, nikotynizm, ryzykowne zachowania seksualne, zachowania autodestrukcyjne i suicydalne, przemoc rówieśnicza

Działania	Kto podejmuje działania?	Kiedy?
<p>1. Obserwacja środowiska uczniowskiego pod kątem uzależnienia od nikotyny i innych środków odurzających, a także ryzykownych zachowań seksualnych, zachowań suicydalnych, autoagresji i przemocy rówieśniczej.</p> <p>2. Konsekwentne i systematyczne stosowanie procedur szkolnych w przypadku podejrzenia ucznia o palenie tytoniu lub spożywanie innych substancji odurzających</p> <p>3. Prowadzenie konkursów i kampanii profilaktycznych o wymiarze szkolnym, miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim ze szczególnym uwzględnieniem kampanii antynikotynowych i działań profilaktycznych w obszarze szkodliwości palenia papierosów</p> <p>4. Organizowanie prelekcji i spotkań dla młodzieży a także dla rodziców dotyczących profilaktyki uzależnień, przemocy rówieśniczej, ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży, przeciwdziałania agresji, autoagresji, zachowań suicydalnych oraz przeciwdziałania przemocy w środowisku szkolnym.</p> <p>5. Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez MEN, a także organizacja spotkań profilaktyczno-edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem tematyki dot. profilaktyki sięgania po dopalacze i narkotyki.</p> <p>6. Organizowanie ciekawych zajęć pozalekcyjnych</p>	<p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele, psycholog, pedagog</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, wpisy w dziennikach (realizowane w ramach programu profilaktyki)</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p>	<p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p>

<p>rozwijających pasje i talenty uczniów.</p> <p>7. Wskazywanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>8. Organizowanie ciekawych wycieczek i wyjść o charakterze kulturalnym.</p> <p>9. Organizowanie działalności charytatywnej uczniów.</p> <p>10. Kontakt z rodzicami w przypadku podejrzenia o zachowania autodestrukcyjne ucznia.</p> <p>11. Kierowanie uczniów na konsultacje do psychologa lub pedagoga szkolnego, lub instytucji specjalistycznych w razie zachowań autodestrukcyjnych.</p> <p>12. Stała współpraca z instytucjami specjalistycznymi – PPP, SPP, Policja, Sąd Rodzinny, kuratorzy sądowi, Straż Miejska.</p> <p>13. Udział w programach profilaktycznych o wymiarze miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim.</p>	<p>nauczyciele, nauczyciele wf</p> <p>wychowawcy, nauczyciele</p> <p>samorząd szkolny, psycholog, pedagog, nauczyciele, Szkolny Klub Wolontariusza</p> <p>wychowawcy, psycholog, pedagog</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog</p> <p>wychowawcy, psycholog, pedagog</p>	<p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>przez cały rok szkolny</p> <p>w zależności od potrzeb</p>
---	--	--

Obszar: Funkcjonowanie dziecka w środowisku rodzinnym.

Działania	Kto podejmuje działania?	Kiedy?
1. Realizacja szkolnego programu środowiskowego „Szansa na Sukces”	pedagog, nauczyciele	przez cały rok szkolny
2. Współpraca z instytucjami wspomagającymi dziecko i rodzinę- MOPS, OIK, PPP	wychowawcy, pedagog, psycholog	przez cały rok szkolny
3. Organizacja pomocy socjalnej dla uczniów	pedagog, psycholog, wychowawcy,	przez cały rok szkolny
4. Rozmowy indywidualne z uczniami, konsultacje dla	wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog	przez cały rok szkolny

rodziców i uczniów,		
5. Organizacja imprez szkolnych z udziałem rodziców, informowanie o programach profilaktycznych realizowanych w szkole i działaniach podejmowanych w ramach Szkolnego Programu Profilaktyki	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Wychowawcy, nauczyciele Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, zebrana z rodzicami, wpisy w dziennikach	przez cały rok szkolny Przez cały rok szkolny Przez cały rok szkolny
6. Angażowanie rodziców uczniów w życie szkoły	Wszyscy nauczyciele	Według potrzeb
7. Kierowanie uczniów z podejrzeniem problemów rodzinnych do psychologa, pedagoga ,w razie potrzeby skierowanie do Poradni Rodzinnej, OIK.	Nauczyciele, wychowawcy	Według potrzeb
8. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców, realizowane poprzez wychowawców klas na zebraniach, organizację spotkań edukacyjnych, informacje w poradniku dla rodziców na stronie internetowej szkoły, artykuły w biuletynie dla rodziców.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	Według potrzeb

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Ewaluacja *Szkolnego Programu Profilaktyki* dokonywana jest w cyklu trzyletnim. Dokonuje jej zespół powołany przez dyrektora szkoły. Wyniki przedstawiane są Radzie Rodziców oraz Radzie Pedagogicznej.

Sposoby i środki ewaluacji:

- stała obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji klasowej i szkolnej,
- analiza prac wykonanych przez uczniów,
- ankiety dla uczniów,
- ankiety dla rodziców,
- ankiety dla nauczycieli,
- wywiady, rozmowy.

